

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen minden nap reggel.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6.— K. Negyedévre 3.— K.
Videám: " 9.— " " 4.50 "

Főszerkesztő:

Dr. VARGA LAJOS.

Felolvas szerkesztő:

SZATHMÁRY ZOLTÁN.

Egyes szám ára 4 fillér.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Arany János-u. 2. sz. Telefon 42.

A képviselőház munkarendje.

Budapest, április 27.

A lapok már ismételen irtak a képviselőház munkarendjéről, illetőleg az ülészak berekesztéséről. Legilletékesebb helyen érdeklődünk e kérdések iránt s a következő felvilágosítást nyertük:

Wekerle Sándor miniszterelnök a jövő hét végén — ha a király visszatért prágai útjáról — Bécsbe utazik és kihallgatásra megy a királyhoz. Itt előterjesztést tesz a felségnek a képviselőház munkarendjéről. A kormány terve szerint az első ülészakot május végén vagy június első napjaiban zárják be. Addig remélik, hogy letárgyalják a most már előkészített fontosabb törvényjavaslatokat. Az ülészak berekesztése után természetesen néhány napos szünet lesz s ezután az új ülészak megnyitásával következik a megalakulás, mely után anélkül, hogy bárminek a tárgyalásába belefolyának elnapolják a

Házat. És lesz a nyári szünet, amely a kormány eddigi terve szerint október hónap elejéig fog tejedni.

Amit a lapok a harmadik alelnöki kérdésről irnak, az ügyetlen találgatás. Most erről nincsen szó, mert hiszen ezt csak házszabály-módosítással lehetne keresztülvinni s tudvalevő, hogy a módosítási házszabály mindig csak a következő ülészakban érvényes.

Az alelnöki fizetés eltörlésére sem gondolnak. Igaz, hogy annak idején éppen a függetlenségi párt tiltakozott ez ellen (Mezőssy Béla volt a szónok), de most már nem bolygatják ezt a kérdést.

E sorok írója a képviselőház folyosóján beszélgetett Kossuth Ferencsel s a többi között megkérdezte, hogy mi igaz a koronázási jubileumról szóló hírekből. A válasz ez volt:

— Egy szó sem igaz. Csupa kombináció. Megírhatja, hogy a kormány nem foglalkozott még ezekkel a kérdésekkel.

A Máv. beruházási javaslat.

A képviselőház ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, április 26.

A beruházási törvényjavaslatot tárgyalta ma a Ház. Az érdeklődés, bár ugyan nagyon sok szónok jelentkezett szólásra, csak a szónokot állandóan alig husz ember hallgatja.

A mai ülésen Rakovszky István elnököl.

Az elnök: Több kérvény beterjesztése után jelentette a Háznak, hogy a gyorsírók tegnap helytelenül vettek be a naplóba a napirendről elhangzott elnöki enunciaciót, mert megtoldották egy el nem hangzott kijelentéssel. Felhívja erre a körülményre a naplóbíró bizottság figyelmét a gyorsírókat pedig figyelmezteti, hogy a jövőben jobban hallgassanak az elnökre.

Farkasházy Zsigmond előadó: Beterjeszti a zárszámadási bizottság jelentését az 1903. évi zárszámadásról. Felhívja a Ház figyelmét a beterjesztett körülményre, amellyel igyekezett megvilágítani a letűnt korszak gazdálkodását.

A Ház ezután harmadszori olvasásban is megszavazza a nem állami tanítók fizetés-

A gyámoltalan.

— A „Debreczen” eredeti tárcája. —

Irta: Nagy Endre.

— Önök ugy-e, csodálkoznak, hogy ilyen hallgatag vagyok. Hja, csak hogy az írásaim odahaza, a négy fal között készülnek és ha képzeletem be is népesíti a levegőt kodalakokkal, azok mind odaadód, alázatos, engedelmes hiveim, mert nekem köszönhetik létezésüket. De itt... de itt! Ha önök közül valamelyikkel egyedül lehetnék, ha szelíden megsimogatná a hajamat, vagy rám nézne gyöngéd szeretettel — semmi rosszra se tessék gondolni, — oh, akkor érzem, hogy bátor volnék és szabadon nyílnék meg a szívem. Vagy adjanak két pohár konyakot, ezt megiszom és meglássák, hogy milyen más ember leszek!

Pedig undorodom a szeszes italtól, félénken hunyom le a szemem, amíg lehőpintem és érzem, hogy gyilkolva szalad végig bennem a tüzes ital. Egy sátnya, félénk, gyámoltalan gyermeket gyilkol meg, aki ott él bennem mindenkor és kétségbeesve szorongatja torkomat, ha szólásra nyitom a számam. Nem tudok szabadulni tőle. Vállaim megszálesedtek, karom megdzódott, arcvonásaim férfias eréllyel keményedtek meg, — de hiába, szívemben mindig annak

a gyöngye, üldözött, ijedős gyermeknek a képét érzem.

Igy! A szesz elaltatta őt, most nem ellenőriz többé ijedt, kerek szemével, tebát beszélhetek bátran.

Ugy mondják, hogy nagyon szép gyerek voltam. El is hiszem, ha megnézem fakult fényképetem. Nagy, fekete szemem volt és aranszőke hajam, De hát akkor én azt nem tudhattam. A dadám valahányszor kezére vett, mindig babonásan kiköpött háromszor:

— Tfü, tfü, tfü! Csak meg ne babonázzon senki!

Egyetlen fiu voltam, de hát a szüleim joggal féltek, hogy elkényeztetődöm. Óvakodtak is minden becézgetéstől. Valahányszor rájuk néztem, az arcuk mindig mogorva, haragos volt:

— Fúj, be csunya vagy!

Ha mondtam valamit, összemosolyogtak, de hirtelen rám mordultak:

— Hogy locsoghatsz ilyen szamárságot!

Néma álmaimból valami motoszkálás riasztott föl. Mintha valaki az arcomat csókolgatta volna és a paplanomat igazgatta volna. De a következő pillanatban már anyám haragosan mondta:

— Miért nem takarózzol be rendesen? Ügyetlen!

Most már látom, bármely pillanatra gondolok is vissza, hogy csupa szeretet vett kö-

rül, óvott, halmozott el gyöngéd figyelemmel. De akkor úgy láttam, hogy mindenki rossz szemmel néz reám, mindenkinek terhére vagyok és hogy én vagyok a világ legárvább teremtése. Minden, minden kívánságom teljesült, de szüleim mindig olyan formába tudták azt öltöztetni, hogy keserves parancsként fogadtam azt, amire magam is vigyáztam.

Ha társaság volt nálunk, amint beléptem, rögtön elhallgatott a beszélgetés és édesanyám rám kiáltott:

— Hol piszkoltad be megint a ruhádat? Nincs több ilyen haszontalan kölyök a világon!...

Oh, mindez csupa szeretet volt, de tehet e arról a gyermek, hogy nem érti meg? Én nem értettem meg és félénk, gyámoltalan, gyanakvó ifju lett belőlem. Akárhivél beszélgettem is, mindig éber gyanu kémlelődött bennem, hogy nem vagyok-e terhére, nem szeretne-e szabadulni tőlem. A tükörbe nézni se mertem. Minek? Gyűlöltem azt a csuf arcot, amely onnan gunyosan, megsemmisítő tekintettel nézett vissza rám. És ha néha megfélekedve magamról, megnyílt a szó zilipje, szívemben hirtelen megcsendültek édesanyám szavai:

— Micsoda ostobaságokat locsogsz össze? Nem szégyenled?

Asszonyra, leányra gondolni sem mertem. Menekültem, ha néha közelükbe kerül-

ROSE DEZSŐ

ékszerész

DEBRECZEN, Piacz-utca, Hungária-kávéház mellett.

ALKALMI ajándékok nagy választékban

rendezéséről és a marokkói sáskairtásról szóló törvényjavaslatokat.

Az elnök: Következik a beruházási törvényjavaslat tárgyalása.

A beruházási törvényjavaslat.

Somogyi Aladár: A javaslat csak enyhíteni fogja, de nem szünteti meg a vasuti közlekedés terén észlelhető forgalmi zavarokat. A bajok kútforrása szöveg szerint főleg a kocsihiányban fekszik, amin részben az áruszállítás helyesebb beosztásával, részben a kocsi veszteglésének csökkentésével lehetne segíteni. De helyesebb beosztást igényel a kocsi veszteglési és mozgási ideje is. A különleges kocsi beszerzését, például a tartánykocsikat magánosokra kell hagyni. A vonalak alapépítménye lényeges átalakításra szorul, főleg a budapest—fümői vonalon. A vonalaknak az ipari gócpontok felé kell irányulniok. Helyteleníti a transzverzális vasutak építésének magánvállalkozókra való bízását. Foglalkozik az államvasutaknál folyó gazdálkodással és végül kijelenti, hogy a törvényjavaslatot elfogadja. (Helyeslés.)

Szunyogh Mihály: Azt hiszi, hogy az államvasutaknál előfordult forgalmi zavaroknak legfőbb oka a szénhiány volt. Mindenesetre haladás, hogy a porosz kőszén helyett most már az angol szenet használják, amelynek tudvalevőleg sokkal nagyobb a hőterjesztő képessége. Ami az államvasuti gazdálkodást illeti, erről az a véleménye, hogy az államvasutak bevételeit külön kellene kezelni és csak vasuti célokra kellene használni. Sokat hallott arról, hogy vasuti sinekben nagy a hiány. Ezt pedig különösen a kis vicinálisok sanylik meg, mert ha új vonatot akarnak építeni, 6-7 hónapig kell várniok, amíg a megrendelt sineket megkapják. Ez pedig nagy kamatvesztést jelent. Foglalkozik az államvasutak pénzügyi helyzetével, amire súlyt vet, mert az államvasutak virágzása egyet jelent hazánk gazdasági virágzásával. Nagy bizalommal van az államvasutak fővezetője, Kossuth Ferenc és első munkatársa, Sztéryi József iránt. A törvényjavaslatot elfogadja.

Az elnök: Az ülést tíz percre felfüggeszti.

Szünet után.

Simonyi—Semadám Sándor: A törvényjavaslatot a néppárt nevében elfogadja. Két-

ségtelen dolog, hogy szükség van az államvasuti bajok javítására. A mostani állapot az eddigi rendszer büne.

Politikai hírek.

A kiegyezési tárgyalások. Bécsi tudósítónk jelenti: Iteni politikai körökben azt beszélnek, hogy a kiegyezési tárgyalásokat május hó 3-án folytatják Budapesten. Végleges határozatokat azonban ezuttal sem fognak hozni. Az osztrák kormány ugyanis taktikai okokból nem akarja a kiegyezési tárgyalásokat az osztrák választások előtt befejezni. Előreláthatólag május 20. körül lesznek az utolsó tárgyalások Bécsben és akkor mindkét kormány végleges megállapodással léphet a parlament elé.

Diszközgyűlés a Petőfi-ház javára.

Hercegh Ferenc levele.

Ifjuságunk ünnepe.

— április 27.

Főiskolánk ifjusága egyidejűleg az oratóriumi emléktábla leleplezésével nagyszabású diszközgyűlést rendez a Petőfi-ház céljaira.

Ez alkalommal leközzöljük Hercegh Ferenc illusztris írónk s a Petőfi-társaság elnökének a főiskolai ifjusághoz intézett levelét.

... Önök igen tisztelt és kedves uraim, akkor tesznek nagy szolgálatot a Petőfi-ház ügyének, ha velünk szövetkezve, de tőlünk függetlenül mozdítják elő a közös célt. *Debrecen oly erős és kulturális központ, hogy nincs is szüksége idegen segédcsoportokra.*

Igen kérem tegyék magukévá álláspontunkat, melyet a fizikai kényszerűség fogadtatott el. Most

mi budapestiek hívjuk segítségül önöket a legnagyobb magyar költő nevével ajkunkon. Kérem ne hagyjanak el bennünket!

Tisztelő hívük.

Hercegh Ferenc.

Diszes, gazdag műsora lesz a közgyűlésnek, amelyből ismételtelen kiemeljük dr. Nagy György országos képviselő ünnepi beszédét, Szabolcska Mihály felolvasását és Zilahyné S. Vilma énekszámát.

Dr. Nagy György, Irsay József, Csányi Sándor, Weber János és más képviselők társaságában szombaton, a délutáni gyorsvonattal érkezik Debrecenbe. Az ifjuság lelkes menetben fogadja őket. Reméljük, hogy városunknak közönsége is kiveszi részét az ünneplésben.

A diszközgyűlésre jegyek Csáthy Ferenc könyvkereskedésében kaphatók szombat estig és vasárnap délután 4 órától a pénztárnál. Páholyjegy 8 kor. I. hely 2 kor. II. hely 1 kor. Allóhely 50 fillér.

Városháza és vármegye.

Városi szegények ügyei. Debrecen város szegényügyi bizottsága május hó 3-án tartja rendes havi ülését, melyen Oláh Károly elnökle mellett közel száz segélykérvényt tárgyal. Az idei kemény tél és drágaság valósággal romboló munkát végzett a legalsóbb néposztály körében, mely most csapatostul árasztja el segélykérvényeivel a várost.

A tanács a kath. gimnázium ünnepe. Jászy Rezső kegyesrendi házfőnök személyesen hívta meg a városi tanácsot a róm. kath. főgimnázium ifjuságának május 9-ikén tartandó zászlószentelési ünnepére.

tem és titkosan, irigykedve néztem pajtásaimat, akik biztos mosolylyal udvarolgattak körülöttem. Pedig nekem is voltak abrándjaim, voltam hódító királyfi én is az álmok birodalmában és volt nekem is szépséges, szerelmes királykisasszonyom. ... a pelyhesállu hadnagy, melázó hittel építgettem a fellegvárat, azután jött a vézna kis gyerek panaszos, gunyos mosolyával és egyetlen lehellettel szétfújta.

Szerettem egy leány. Persze, szegény, egyszerű leány volt, — gépiró kisasszony. Talán csak azért szerettem, mert olyan gyamoltalan, olyan elhagyott volt, mint magam.

Eltökélt szándékom volt, hogy feleségül veszem. De aztán fölébredt bennem a gyanakvás: vajjon szeret-e? Sehogy se tudtam kifürkészni. Néha megörült, ha meglátott, néha pedig elszomorodott és kedveletlenül, némán foidította el fejét. Néha vígan, boldogan váltam el tőle és esküdni mertem volna rá, hogy szeret; néha pedig lehangoltan, elkéserevde mentem el és szilárdul megfogadtam, hogy soha sem megyek többé hozzá.

Akárhányszor elhatároztam, hogy nyiltan, egyenesen bevallom neki a szerelmemet és nyilt, egyenes vallomásra kényszeritem őt is. De soha se tudtam alkalmat találni rá.

Vagy talán félttem mindent egyetlen pillanattal kockáztatni. Mindig biztattam magam:

— Majd holnap!

Végre is ravasz eselhez folyamodtam.

Azt fogom mondani neki, hogy külföldre utazom. A bucsuzásnál majd elárulja magát.

Dobogó szívvel nyitottam be hozzá. Alig birtam elnyomni szívem dobogását, hogy száraz közömbös hangon mondhasam neki:

— Mariska bucsuzni jöttem!

Ő felkapta hirtelen a fejét a kézimunkáról és hevesen kérdezte:

— Elutazik?

— Igen. Holnap elutazom.

— És messze?

— Nagyon messze. Külföldre utazom és talán több esztendőig ott maradok.

Hallgatott néhány pillanatig, aztán hidegen mondta:

— Ugy, tehát elutazik? Természetes.

Nagyon jól teszi.

Szemrehányóan mondtam:

— Ugy találja, hogy jól tesztem?

— Természetes. Külföldön sokkal jobban érezheti magát. Aztán látni, tapasztalni, tanulni fog... Szerencsés utat!

A szívem elöntötte a keserűség. Így, ilyen közömbösen ereszt el, egyetlen szóval sem tartóztat! És én még azt merészelttem

hinni, hogy szeret! Még ábrándozni mertem, hogy ő lesz az élettársam! Oh, én bolond, én javithatatlan optimista!

Másnap elutaztam.

Egy hét múlva levelet kaptam barátomtól. Azt írta, hogy Mariska meghalt. Szíven lőtte magát és egy napi küzködés után meghalt.

„Képzeld, barátom, a szerencsétlen kicsike szerelmes volt. Beszéltem vele a kórházban, de a viláért sem akarta elárulni, hogy ki a szerelme. A kicsike sirva panaszkolta el, hogy mennyire hitt a szerelmében, biztosra vette, hogy a felesége lesz, amíg meg nem győződött róla, hogy az ipse csak bolondította...”

Oh, ha kikaphatnám a sirból, ha életet lehelhetnék belől! Tudom, hogy legelőbb is azt kérdezném tőle, hogy:

— Mondja, Mariska, engem szeret-e, vagy más valakit?

Mert, higyjék el, hölgyeim, a külső körülmények is ugyanazt bizonyítják, hogy én miattam halt meg, de ha erre gondolok, nyomban elém bukkan az a vézna gyerek, alattomos, gyanakvó tekintetével és ilyenkor... ilyenkor még most se tudok hinni!

Nyelviskola. Felnöttek oktatása. Széchenyi-u. 19.

◀ Német-, francia-, angol- társalgó- és irodalmi nyelv. ▶

Hivatalos órák egész délután.

A tanács, miután egyes tagjai más minőségben jelennek meg az ünnepen, Bészler Károly, Király Gyula, Dr. Magoss György, Csóka Samu és Szabó Kálmán tanácsstagokkal képviselteti magát, úgy a délelőtti 9 óra-
kor tartandó istentiszteleten, mint az ezt követő ifjúsági ünnepélyen. Kovács József polgármester tudvalevően egyik védnöke az ünnepségnek.

Fegyelmi egy erdőgyakornok ellen.

Kovács József polgármester tegnap fegyelmi eljárást megelőző vizsgálatot rendelt el Bechine Ferenc városi erdőgyakornok ellen, hivatali kötelességeinek hanyag teljesítése miatt.

Tanítók választása. A községi iskolások tagjait Kovács József polgármester e hó 30-án délután 4 órára ülésbe hívta. Az ülésen a gazdasági ismételő iskolához a közismereti tárgyak oktatására tanítókat választanak.

A város rendkívüli közgyűlése.

Két szabályrendelet.

A nyirbátori vasut segélye.

— április 27.

(Saját tudósítónktól.) Debrecen szab. királyi város törvényhatósága tegnap délután rendkívüli közgyűlést tartott, e hó során immár a másodikikat. Mozgalmas, élénk közgyűlési jelenetekben ezen a közgyűlésen, mely csupa nagyon komoly és nagyon száraz dolgokat tárgyalt, nem volt részük a városatyáknak, akik közül mintegy hetvenen-nyolcvanan voltak jelen a városháza nagytermében.

A város általános szabályozásának s az építkezési szabályrendeletnek tárgyalását Márton Imre indítványára levették a napirendről s újabb rendkívüli közgyűlés elé utalták. Annál mélyebben járó hozzászólásokkal vitatták meg a napirenden maradt szabályrendelet-tervezeteket, melyeket aztán jórészt csak stílusos módosításokkal, elfogadták. Elfogadták a villamos-telep szerződését is. Megszavazzák a nyirbátori vasut 300,000 korona segélyét is. A csatornázási szabályrendelet tárgyalását ma délutánra halasztották.

Részletes tudósításunk a következő:

Weszprémy Zoltán főispán megnyitotta a közgyűlést. Rövid szavakkal utalt a tárgysorozat néhány pontjának fontosságára, amely a közgyűlés megtartását tette szükségessé.

Márton Imre a napirendhez kíván szólni. Indítványt tett, hogy a mai közgyűlés tárgysorozatáról a 7. és 8. pontot, a város általános szabályozásának és építési szabályzatának tervezetét vegyék le, mert ezen ügyeknek tárgyalása tanulmányokat igényel. Majd arra kéri a főispánt, hogy május havában újabb rendkívüli közgyűlést hívjon össze, amelyen ezek az ügyek tárgyaltnak.

A közgyűlés az indítványt elfogadta.

Névszerinti szavazások.

Ezután a törvényhatósági bizottság a névszerinti szavazásokra tért át. Először a könyök-utcai 7. és 9. számú telek elidegenítése felett, majd a Berger Jenőné-féle Széchényi-utcai ház megvétele tárgyában ejtették meg a szavazást.

A villamos-telep szerződése.

Varga Károly jegyző ezután a Ganz és Társa cég és a város között a villamos-telep építésére nézve kötött szerződés szövegét olvasta fel.

A közgyűlés a szerződést minden megjegyzés nélkül elfogadta.

A vízvezetéki szabályrendelet.

Következett a tárgysorozat 4-ik pontja, a vízvezetéki szabályrendelet tervezetének

tárgyalása. A tervezet általánosságban elfogadta a közgyűlés. A részletes tárgyalás alkalmával Márton Imre és Varga Lajos stílusos módosításokat ajánlottak. Tüdős Kálmán dr. t. főorvos a viznek havonkénti megvizsgálására tett előterjesztést. A közgyűlés az ajánlott módosításokat elfogadta. A negyedik szakaszul Márton Imre szövegezéséhez járult hozzá a közgyűlés. Pető István és Kovács Lajos kijelentik, hogy a timár-
iparhoz a jó víz nem alkalmas, hanem a rossz víz szükséges. A közgyűlés ezért a timár-iparosokat felmentette a vízvezeték-
viz kötelező használata alól.

Magoss György t. főügyész reflektál Márton Imre megjegyzésére, t. i., hogy minden háztulajdonos, akinek 500 korona lakbérjévédelme van, köteles a vízvezetékot házába bevezetni.

A szabályzat II. részét Aczél Géza Géza főmérnök terjesztette elő. Az egyes szakaszoknál Márton Imre, Debreczeni Jenő, Varga Lajos és mások szólaltak fel.

Aczél Géza felvilágosításokat adott a vízörámü kérdésére nézve.

Ezután szakaszról-szakaszra haladt a tárgyalásokban a közgyűlés. Majd elfogadták a vízvezeték használatára vonatkozó fejezetet is. Természetesen stílusos módosításokat többen ajánlottak. E módosításokat csaknem kivétel nélkül Márton Imre terjesztette elő, erős magyar nyelvérzékre valló módon. A legutolsó ilyen stílusos módosítás a büntető határozatoknál történt, melynek szövegét tapintatosan enyhítették. Ezután a szabályzatot minden részletében elfogadták.

A vízvezeték díjszabása.

Aczél Géza főmérnök terjesztette elő ezután a vízdíjszabályzati tervezetét. A tervezet egyes pontjánál ismét Márton Imre tett részben érdemi, részben stílusos módosításokat. Gyarmathy István, Márton Imre, Stégmüller Árpád a 18. szakaszul szólaltak fel, Gyarmathy a vízdíjak leszállítása iránt, melyet azonban a közgyűlés nem fogadott el. Tüdős János dr. az ipari és építkezési célra, Márton Imre a tanintézetek, kórházak s kulturális intézetek részére megállapítandó kedvezményes díjteleknél szólalt fel. Kardos Lászlónak azon indítványát, hogy a vízörámü bére nagyobb bérházakban leszállítandó, nem fogadta el a közgyűlés. Végül a tervezet részleteiben is elfogadták.

Márton Imre indítványa.

Márton Imre a napirendhez szól hozzá. Kéri, hogy a közgyűlést, ma már csak a nyirbátori vasut segélyüggyel foglalkozzék, a csatornázási szabályrendeletet pedig holnap vagy hétfőn tárgyalja a közgyűlés. A közgyűlés elfogadta ez indítványt s így a rendkívüli közgyűlést ma délután folytatni fogják.

A nyirbátori vasut segélye.

Vecsey Imre főjegyző referálta ezután a debrecen-hajdusámsoni vasut részvénytársaság kérelmét, mellyel a debrecen-nyirbátori vasuti kiépítéséhez 400,000 korona segélyt kér. A jog- és pénzügyi bizottság s vele egyetértőleg a tanács is 300,000 korona segély megadását javasolja. A tanács még bizonyos kikötéseket is ajánl, miket mi tegnapi számunkban már ismertettünk.

Bacsó Dezső dr. feltételeként annak kimondását kérné, hogy a vasut sinnárja a hajduböszörményi vasut szintáblázatába fússon be s teherforgalmát a nagyerdőtől kezdődőleg e sineken bonyolítsa le.

Weszprémy Zoltán szerint e kikötés lehetetlenné tenné a vasut létesítését, többbe kerülne a vállalatnak, mint amennyi segélyt kap.

A közgyűlés Bacsó dr. indítványát mellőzte.

Magoss György dr. bejelenti, hogy a most lefektetett sinekre vonatkozó szerződés a vasúttársaságot 1941-ig kötelezi, s azonban hiszi, hogy a társaság maga fogja majd sinhalozatát megváltoztatni.

A közgyűlés Kardos László felszólalása után a tanács javaslatot egyhanguan elfogadta.

Weszprémy főispán örömmel hirdeti ki a határozatot. Felhívja a figyelmet arra, hogy a szabócsmegyei érdekeltség a nagy-kálló-érmihályfalvai vasut kiépítése ügyé-

ben tegnap nagy küldöttséggel járt fönn a kormánynál. Ajánlja, hogy ennek ellensúlyozására, a debrecen-nyirbátori vasut gyors engedélyezése érdekében Debrecenből is járuljon egy küldöttség a kereskedelemügyi miniszter elé.

A közgyűlés egyhangú lelkesedéssel elfogadta ez indítványt s annak elnökévé Weszprémy főispánt kérte fel. A küldöttség tagjait a tanács fogja kijelölni.

A közgyűlés ezzel esti hét óra után véget ért.

Miniszter és izgató.

Jelenet egy küldöttség fogadásánál.

A balmazújvárosiak Budapesten.

— április 27.

A képviselőház miniszteri szobájában tegnap érdekes incidens történt, egy vidéki földmives deputáció fogadása alkalmával.

A küldöttségnek ugyanis egy szociálista izgató volt a szónoka, akire a miniszter legott ráolvasta azt a lázító cikket, amelyben legutóbb megtámadta.

A balmazújvárosi földmives munkások 131 tagu küldöttsége tiszteletgett a Házban Darányi Ignác földmívelésügyi miniszternél Justh János képviselő vezetése alatt. A fogadásnál számos képviselő volt jelen.

A deputáció szónoka Pokrócz Ferenc földmives volt, aki erősen szociálista izü beszédben panaszkolt el a mezőgazdasági munkások helyzetét s arra kérte a minisztert, hogy házhelyek megszerzésére adjon állami támogatást vagy földbérletet a szegény lakosság számára.

A beszédre, amelynek agresszív hangja nagy feltűnést keltett, Darányi Ignác miniszter így válaszolt:

— Szívesen hallgattam meg a kérésüket, de előre figyelmeztetem önöket, hogy földtulajdont nem szerezhetnek, mert minden tulajdonjogot s így a föld tulajdonjogát is tiszteletben kell tartani. A kormány a népet magához juttatja s e célra az én miniszteriumomban külön osztály működik, ahol megállapítottam, hogy Balmazújvárosról egy ember sem fordult munkáért, pedig a kormány minden hozzáforduló munkást elhelyez. Azt hiszem önök izgatásnak az áldozatai.

A miniszter most hirtelen a küldöttség szónokához fordult:

— Mi a neve barátom?

— Pokrócz Ferenc, — felelt az atyafi.

Darányi erre kihuzta zsebéből a „Földművelő“ című szociálista újságot, amelyben Pokrócz Ferenc aláírásával lázító cikk jelent meg, mely Darányit Nácinak, Kossuthot Ferkónak nevezi s csufondáros hangon támadja a kormány tagjait. A miniszter felolvasta a cikket, ami nagy konsternációt keltett a deputáció soraiban. A küldöttség szónoka iszonyu zavarában nem jutott szóhoz s helyette Tar János kérte enyhébb hangon a minisztert, hogy teljesítse a kérelmüket.

Darányi miniszter röviden felelt:

— Itt áll — ugymond — százharminc ember. Látják, ily izgatóság miatt nem büntethetem meg mindannyiukat, de idejuthatnak, ha az izgatókra hallgatnak. Minden időben, ha igazságos kérésük van, szívesen járok közbe, de ne erőszakkal, csak igazi uton forduljanak hozzám s akkor nem fognak siket fülekre találni.

Ezután Pokrócz Ferenc hebegve ismerte be, hogy ő a támadó cikk szerzője, azonban szeretné megmutatni az eredeti kéziratot, mert bizony kitünne, hogy az ő cikkét egészen átalakította a szerkesztőség.

A küldöttség ezután Wekerle miniszterelnöknél tisztelgett.

Vilma királyné emlékére.

Hollandia királynője a magyar ev. ref. egyházhoz.

(Saját tudósítónktól.) Már megemlékeztünk annak idején a múlt hó 23-án lefolyt de Ruyter emlékünnepről. Tudattuk, hogy ez alkalommal a de Ruyter sírjára Amsterdamban két utrechti magyar diák a magyar ev. ref. egyház egyetemes zsinatának nevében, megbízásából és adományából szép ezüst koszorút helyeztek. Azt is megírtuk, hogy ez a koszorú emlékirat melléklésével Vilma királynő jelenlétében tételt le. Most e népszerű uralkodónő, ki figyelmét ránk is szívesen kiterjeszti, olvasva ez okmányt, így ír a magyar ev. ref. egyházhoz. Levelét az utrechti diákok vették kézhez f. hó 17-én Hágában, hova audienciára hívták meg a külügyminiszterium elé. A levél kiállítására díszes pergamentre van az kalligrafálva és nehéz pergament kötésbe helyezve, és a királynő sajátkezűleg írta alá. Magyar fordítása — hollandusból — így hangzik:

„A Magyar Ev. Ref. Egyház Egyetemes Zsinatához.

Mint tanuja a hódolatnak, mely a Magyar ev. ref. Egyház egyetemes Zsinata részéről 1907. március hó 23-án az amsterdami „új templom”-beli ünnepen a de Ruyter Mihály tengernagy emlékének hozott, szíves érdeklődéssel vettem tudomást a koszorút kísérő okmányról, amely a nevezett Zsinat nevében két magyar tanuló által helyeztetett a nagy tengeri hős díszsírjára. Az abban kifejezett kegyelet és hála érzetet, mely Hollandia e nagy fiát illeti, melyet a koszorú küldése maga is jelez, magas méltánylásban részesitem. Erte a Zsinatnak és az egész Magyar ev. ref. Egyháznak, meleg köszönetemet fejezem ki. A vendégek, midőn ennek jeléül a Zsinatnak az itt mellékeltem emlékirat ajánlom fel. Kelt „Het Loo”-ban (egy királyi kastély), 1907. április hó 9-én. Wilhelmina.”

A magyar ev. ref. egyház, melynek zsinata március 12-iki ülésében hozta a döntő határozatot, hogy abban az ünnepben az ismert módon részt venne és ez egyháznak minden tagja örvendhet, hogy jelen évben ismét erősödött az a szoros viszony, mely közte, ez egyház és a protestáns Hollandia között már a reformáció ideje óta fenn áll. Ez a barátság, mely most oly szépen nyilatkozott meg, eltekintve a távolság és a nyelvkülönbséget áthidaló felebaráti szeretet kedves és igaz keresztényi érzetétől, előbbinek még mindig hasznára is volt. Több alkalommal, nemcsak de Ruyterrel sietett e testvér nemzet szorongatás és szükség idejében a magyar ev. ref. egyház segítségére. Főiskoláit pénzzsegélyvel támogatta. Más jótékony cdlra is adományokat küldött. Nagy theologusok levelezése, sőt azoknak munkálkodása által felügyelt a tudomány helyes irányára. Gondoljunk csak a múltba!.. Es most is, mint már másfél század óta, az ut-

rechti egyetemen alapítványi helyen több-kevesebb magyar tanulót tart, gondoskodva azok mindennemű szükségéről. A jelen szép és jelentős eszmény által öröm volt ezekre is a hálában osztozni, a kivített elősegíteni és az elért eredményben elsőként gyönyörködni.

Utrecht, 1907. április hó 22.

K. A.

Színház.

Műsor.

* Szombat: „Utazás a föld körül 80 nap alatt” látványosság. (C).

* **Utazás a föld körül.** A Verne Gyula ily című érdekfeszítő regényéből dramatizált látványos színmű került színre tegnap, amely darabot valamikor 20 évvel ezelőtt nagy sikert mutatott be a debreceni színház. A darab látványosságai most sem maradtak hatástalanok s a szép díszletek ugyancsak tetszettek, valamint az érdekfeszítő mese is mindvégig lekötötte a közönség figyelmét. Zilahy Gyula, mint Passepartout elemében volt, Csáder Irén, Hahnel Aranka, Szakács Andor és Polgár Sándor vezették az előadást, a melyet ma és holnap megismételnek.

* **Komjátí János Debrecenben.** A tél folyamán a Zilahy-pár vendégszerepelt Kassán Komjátí társulatánál most pedig viszonozza Komjátí Zilahy igazgatónak a vendég szereplést és vasárnap f. hó 28-án kezdi meg 3 estére terjedő vendégszereplését a debreceni színházban ahol őt a közönség, mint előadó művészt is nagyrabecsülte. Komjátí három legkitűnőbb szerepében fog vendégszerepelni vasárnap a *Vasváros*. Hétfőn *„Don Caesar de Bazan”*-ban és kedden utolsó fellépőül a *„Kuruc feja Dávid”*-ban lép fel. Jegyek mind a három előadásra egyszerre válthatók a színházi pénztárban.

* **Vasárnapi előadások.** Vasárnap délután 3 órákor, mérsékelt helyárrakkal „A vig özvegy” operette kerül színre, 24-edeszer, a címszerepben Zilahynéval. A többi szereplők a régiiek. — Este 7 és fél órákor, rendes helyárrakkal, Komjátí János első fellépővel a „Vasváros” kerül színre, a többi szereplők Hahnel Aranka, Szabó Irma, Ternyei, Bérczi, Tallián, Békés, Vadász stb. lesznek.

* **Előadás a gyermekliga javára.** Zilahy igazgató május hó 4-én a gyermekliga javára előadást rendez a színházban. Színpadra kerül a „Nem szabad” színdarab, helyi szerzőtől és „Don Pietro Corusso” olasz dráma újdonság, itt először. Felülfizetéseket a jegyváltáskor elfogad a színházi pénztár és hírlapilag nyugtázza.

* **Csodagyermek a színházban.** A jövő hó 3. 4. és 5-én fog fellépni a debreceni színházban Alexander Margitka, a 8 éves kis primadonna, ének-, tánc- és mimikai mutatványival. A kis primadonna a leg-híresebb és legkitűnőbb „Fedák” utánzó s műsora a legnagyobb primadonnának is díszére válhatna. A fővárosi közönség teljes elragadtatással gyönyörködött a legkisebb primadonna művészetében s a debreceni közönség bizonyosan nagy élvezettel néz a kis primadonna fellépései elé.

**LEGSZEBB
PANAMA ÉS
SZALMAKALAPOK
FEKETÉNÉL.**

A szoboszlói járási székhely ügye.

A püspökladányiak kérelmét elutasították.

Andrássy rendelete megérkezett.

— április 27.

(Saját tudósítónktól.) A „Debrecen” elsőnek jelentette már a múlt héten, hogy Andrássy Gyula gróf belügyminiszter a püspökladányiak azon kérelmét, mellyel a szoboszlói járás székhelyét Ladányba kérték áthelyeztetni, elutasította. A mi magánértesülésünk minden tekintetben igaznak bizonyult. A vármegyéhez ugyanis tegnap már leérkezett Andrássy Gyula gróf rendelete, melyben részletes indoklással hozza döntését a vármegye közönségének tudomására.

A belügyminiszteri rendelet, mely Hajduszoboszlón bizonyára megelégedést s érthető örömet fog okozni, szóról-szóra a következőleg hangzik:

Hajdu vármegye közönségéhez!

A múlt évi december hó 13-án s folytatva tartott közgyűlésében 375. sz. a. hozott határozatát, mellyel a hajduszoboszlói járás székhelyének Hajduszoboszlóról Püspökladányba való áthelyezésére mondott ki, Hajduszoboszló rendezett tanácsu város és Lengyel Imre hajduszoboszlói lakos felebbezése folytán és hivatalból is felülvizsgálván: azt ez idő szerint jóváhagyhatónak nem találtam.

Azok az érvek ugyanis, amelyeket a közgyűlési ügyek előkészítésére törvény szerint hivatott állandó választmány a Püspökladány, Nádudvar és Földes község által kért ezen járási székhely áthelyezés ellen a kérelem elutasítása iránt előterjesztett, a közszolgálat érdeki szempontjából minden esetre komoly figyelmet érdemelnek.

Miután a járásbeli községek, törvénykezési beosztás szempontjából a püspökladányi és szoboszlói kir. járásbíróóságok között oszlanak meg, ellenben kivétel nélkül a szoboszlói kir. adóhivatal körzetébe tartoznak, kétségtelen, hogy míg egyrészt a járási székhelynek Püspökladányba történő áthelyezése dacára sem valósulna meg az 1883. XV. t.-c. 16. §-ának azon kívánalma, hogy a főszozolgabírói járasok területe és székhelye a járásbíróóságok területeivel és székhelyével egyezzenek, — addig másrészt e változás megfosztaná a járás községeit a jelenlegi beosztás azon előnyétől, hogy legalább a főszozolgabírói és adóhivatal együtt találják s így ebben a vonatkozásban úgy a közigazgatás menetére, mint a közönség érdekeire nézve is hátrányosan változtatna a meglévő helyzeten és viszonyokon.

Ennélfogva tekintettel arra a sűrű összeköttetésre, amelyben a mindennapi hivatalos élet terén egyre fokozódó egymásra utaltságuk mellett, a hivatalok egyrészt egymással, másrészt pedig a járás községeivel és azok lakosságával állanak, sem a közszolgálat, sem a közönség érdekében nem látom kívánatosnak, hogy mindaddig, míg e járás községeire nézve illetékes kir. adóhivatal Hajduszoboszlón van elhelyezve, a főszozolgabírói hivatal székhelye onnan a kir. adóhivattal nem bíró Püspökladány községbe helyeztesék át.

Budapest, 1907. évi április hó 20-án.

Andrássy s. k.

Lawn-Tennis CZIPŐK

nagy vá-
lasztékbanMichelstädter Utóda
Mandel Lipótnál.

386

Hírek.

A „Debrecen” szerkesztősége és kiadó-hivatala Arany János-utca 2. (Hungária épület), földszint, a Kereskedelmi csarnok ... lépcső-folyosóján. Telefon 412 ...

Személyi hírek. Báró Bánffy Károly főrendiházi tag Debrecenben időzik. — Gróh Ferenc kispósta, debreceni plébános Nagyváradról, hol Winkler püspök temetésén vett részt, hazaérkezett. — Dr. Badics Jenő budapesti tudományegyetemi rendkívüli tanár tegnap Debrecenbe érkezett.

Katonai körökből. A közös hadügyminiszter Balku Sándor 39-ik gyalogezredbeli főhadnagyot várakozási illetmény-nyel szabadságolta, báró Korb Tódor 7-ik huszárezredbeli tartalékos főhadnagyot pedig szolgálaton kívüli viszonyba helyezte.

A csendőrkerület tisztikara Debrecenben. A május 1-én működni kezdő csendőrkerületi parancsnokság központi tisztikara immár teljes számban bevonult a debreceni törzshöz. Nagy Gábor ezredes és Szilágyi Ödön őrnagy parancsnoksága alatt tizenhárom vezénylő tiszt, négy tiszthelyettes, egy számvivő százados és egy hadnagy-számvivő érkezett Debrecenbe. Legtöbbjük már lakást is bérelt.

Az árvaügyi bizottság ülése. Az ev. ref. egyház árvaügyi bizottsága ma délután 5 órakor ülést tartott az egyházi hivatal tanástermében. Ez ülésen folyó ügyek nyertek elintézését.

A sámsoni vasut évi nyeresége. A debrecen-hajdusámsoni vasut részvénytársaság most teszi közé az 1906. évről szóló üzleti jelentését. A jelentés szerint az első üzletév 28,726 korona tisztanyereséget hozott, amely eredmény kétségtelenül elsőrendű.

Pályázat közjegyzői állásra. Lestyán Adorján, a debreceni közjegyzői kamara elnöke pályázatot hirdet az elhalálozás folytán megüresedett felsővisói kir. közjegyzői tisztség betöltésére. Pályázati kérvények május 13-án délután 5 óráig nyújtandók be a kamara elnökségéhez.

A sáskairtás. Május 14-én veszi kezdetét a hortobágyi sáskairtás és 25 napig tart. Erre az időre 234 fuvarost, 36 felvigyázót és mintegy 300 napszámot alkalmaztat a mezőrendőrkapitányság. A fuvarosok 8 korona fuvarbért, a felvigyázók (értelmes, imi, olvasni tudó napszámok) legfeljebb napi 2 korona 40 fillért, a napszámok pedig legfeljebb 1 korona 60 fillér napszámot kapnak. Napszámoknak 15-16 éves suhancok is felvételnek 1 korona 20 fillér napszámért. Jelentkezni már májtól kezdve is lehet a mezőrendőrség Csapó-utcai épületében.

P. Nagy Zoltán főiskolai zenetanár mai vizsgálati hangversenyének műsora a

következő: 1. Ábrányi K. Erdői képek, 3-ik szám Balkányi Pál. 2. Kircaner T. Menuett Popper Ferenc. 3. Gáll. I. Magyar ábránd Kovách Béla. 4. a) Gried. Ases Tod, b) Bátor. Scherzo, op. 76. No. 4. Kolbenhayer Margit. 5. Strelezky. Nocturne, op. 110. Khoór Evelin. 6. Mendelssohn. Rondo Capriccioso, op. 14. Grausz Ilonka. 7. a) Liszt. Liebestraum e-dur, b) Liszt. Le Rossignol Harsányi Jolán. 8. Bach S. Chromaticus fantasia és fuga S. Szabó Emma. 9. Chopin. Ballada, op. 38. Boros Anna. 10. Melartin. Legenda, op. 12. Popper Irma. 11. Beethoven. I. Concert (2 zongorára) Maier Pálma, Tatay Zoltán. A belépő jegyül szolgáló meghívók és a páholyjegyek már elküldettek. A hangverseny kezdete pontban 5 órakor.

Wekerle és a vasárnapi pálinkamérés. Jelentettük már, hogy a balmazújvárosiak 130 tagu küldöttsége csütörtökön délelőtt Justh János képviselő vezetése mellett Wekerle miniszterelnöknél tisztelettel az általános választói jog dolgában.

— Az e kérdésre kapott megnyugtató felelet után a vasárnapi pálinkázás megszüntetése dolgában Wekerle a hozzáintézett kérdésre azon nyilatkozatot tette, hogy épen most foglalkozik igen behatóan a vasárnapi pálinkamérés kérdésével. — Igen valószínű, hogy a kérdéssel való foglalkozás a debreceni határozat impulzusa folytán történik, az pedig bizonyos, hogy e határozat dolgában, mint a legilletékesebb tényező eme kijelentése, igen hamar kormányhatósági döntés várható. A korezmák vasár- és ünnepnapj zárvatartatására vonatkozó közgyűlési határozat tudvalevően már két hónap óta fenn van a minisztériumban. A kérdést Andácssy belügyminiszter a pénzügyminisztériumtól hozzáérkezendő vélemény alapján dönti el.

A dohánygyári munkások öröme. A debreceni dohánygyár munkásai között nagy az öröm. Puskás igazgató most hirdette ki előttük, hogy fizetésüket Wekerle pénzügyminiszter május 1-től kezdődőleg 30 százalékkal fölemelte. Arra vonatkozólag is ígéret történt, hogy a dohánygyári munkások elavult nyugdíjszabályzatát a miniszter legközelebb reformálni fogja.

Gyilkosság bosszúból. Nyirbátorból jelenti tudósítónk: Molnár János 50 éves erdőkerülőnek régi haragosa volt Hazari János 24 éves napszámos. A kerülő egy ízben valami csinyéért úgy elverte a fiatal legényt, hogy az hetekig feküdt az ágyat. Hazari ezért bosszút forralt ellene és mióta seibeiből felgyógyult állandóan leste a kerület. Tegnap este végre egyedül találta őt, amint az a máriapócsi uton haladt. Hazari hátulról támadott rá és egy vasjárommal úgy vágta fejbe, hogy a szerencsétlen ember egy félórai szenvedés után meghalt. A gyilkos legényt a csendőrök csakhamar elfogták és átadták a nyíregyházi ügyészségnek.

A városi muzeum államsegélye. A muzeumok országos felügyelősege nevében Szalay Imre h. felügyelő tegnap leiratilag értesítette a tanácsot, hogy a városi muzeum igazgatóságának a múlt évi államsegély felhasználását illetőleg bemutatott munkatervet jóváhagyja, az ott jelzett munkálatok foganatosításához felhatalmazást ad s a múlt évben kapott államsegélyeket a folyó évre is kilátásba helyezi. Itt említjük meg, hogy Zoltai Lajos muzeumőrnek jeles munkáját, melyben muzeumunk tavalyi munkásságáról adott jelentést, az országos

felügyelőség tagja külön lenyomatban fogja legközelebb kiadni, a Zoltai által művészettel megrajzolt illusztrációkkal együtt.

— **Összeesett az utóán.** Nagy esődület volt ma délelőtt a Kossuth-utcán. Egy 40 évesnek látszó férfi összeesett az „Angol királynő” szálloda előtt. Kihívták hozzá a mentőket, akik a szerencsétlen epileptikus embert bevitték a kórházba. Itt megállapították, hogy az illető Szabó Sándor mórtelepi lakos, ujságkihordó. A gyors segítségnek köszönhető, hogy epileptikus rohamai rövid idő alatt megszűntek, mire a kórházból elbocsátották.

— **A műkedvelő-fényképezők egyesülete** folyó hó 28-án, vasárnap, tanulmányi kirándulást rendez Haranghy György egyesületi alelnök vezetése mellett. Indulás a vásártéri kis állomásról reggel 8 óra 16 perckor és megérkezik Hajduszentgyörgyre 8 óra 37 perckor; visszajövet gyalog. A kirándulásban csakis az egyesület tagjai vehetnek részt. Kérjük, hogy az egyesület tagjai minél nagyobb számban jelenjenek meg a kiránduláson, melyen tanulságos oktatást nyernek a tájkép-felvételben.

— **Vasut Nádudvartól Tiszafüredig.** A kereskedelemügyi miniszter Fülöp Zoltán főszolgabírónak és Borsos Flóris községi főjegyzőnek, a debrecen-füzesabonyi vasut Tiszafüred állomásától a kabanádudvari vasut Nádudvar állomásáig vezetendő keskenyvágányu helyi érdekű vasutvonalra az előmunkálati engedélyt egy évre megadta.

— **A szanatóriumi asztaltársaság** 1. 2. 3. és 4. csoporttagjai felkértek, hogy vasárnap délelőtt 10 órakor a „Dréher”-sörösarnokban levő külön helyiségükben sürgős és fontos ügyben megjelenni sziveskedjenek.

— **Ki korán kel, aranyat lel.** Horvát Lajos Piac-utca 56. szám alatti kárpitos ma reggelre egy napszámot rendelt magához. A napszámos már kora hajnalban meg is jelent, bement Horváth lakására s pár perenyi ott időzött, majd újra eltávozott. — E rövid időt arra használta fel, hogy Horváthnak a konyha asztalán levő 100 korona aranypénzt magával vize. A rendőrség elfogató parancsot adott ki ellene.

— **Tűz Sámsonban.** A központi tűzoltósághoz érkezett jelentés szerint Leitner Dezső ottani gazdálkodó tanyáján egy harminc méter hosszú szalmakazal leégett. A pár száz korona kár biztosítás folytán megtérül.

— **Ellopott télikabát.** Oláh Gézáne ma jelentést tett a rendőrségen arról, hogy eddig még ismeretlen tettes a József kir. herceg-utca 22. szám alatti lakásának előszobájából egy 60 korona értékű női télikabátot ellopott. A rendőrség megindította a nyomozást.

— **Baleset.** A Kossuth-utcán levő Ganovszky-féle üzlet elé 2 darab deszkát támasztott a falhoz Halász Ferenc Jókai-utca 15. szám alatti kárpitos. A deszkákat őrizetlenül hagyva, onnan eltávozott. Ekkor ment arra özv. Varga Ferenec Csapó-utca 71. szám alatti virágárusnő. — A deszkák egyike lecsúszott s a mit sem sejtő asszony fejére esett. Az asszony súlyosan megsérült, a rendőrség pedig a gondatlan kárpitos ellen megindította az eljárást.

— **Megverte a sógornóját.** Végh Antal borbélysegéd ma délelőtt állatogatótt bátyjának, Végh Gyula szücsmesternek Csillag-utca 72. szám alatti lakására. Bátyját nem találta otthon s ezért csak annak feleségével kezdett beszélgetni. Beszélgetés közben összeveszték s a veszekedés hevében Végh Antal három hatalmas ökölcsapást mért sógornője arcára. A megtett feljelentés alapján a rendőrség Végh Antal ellen megindította az eljárást.

— **A letartóztatott szülésznő.** A tegnapi letartóztatott Fülöp Juliát a rendőrség ma átkísértette az ügyészség fogházába. Hoffmann J. vizsgálóbíró csak holnap délelőtt fogja Fülöp Juliát kihallgatni. Valószínű, hogy a kihallgatás után vizsgálati fogságban fog maradni a sok bűnnel terhelt szülésznő. Dobos József rendőrbiztos Fülöp Julia lakásán ma újabb házkutatást tartott, mely alkalommal lefoglalta szülésznői oklevelét. Fülöp Julia hozzátartozói mindent elkövetnek, hogy a szülésznőt mielőbb szabadlábra helyezték. Fáradtságuk azonban hiábavaló erőlködés.

— **Az „Edison” villamos színházban** a Jézus élete és halála kép, ma, szombaton délután az 5-6 óráig tartó előadás lesz utoljára látható. — Aladin és csodalámpája e hó 30-án délután 4-5 óráig tartó előadás lesz utoljára látható, addig még mindennap a 4-5 óráig tartó előadás lesz bemutatva. — Pierrot szerelme is lejön a műsorról 30-án, addig mindennap a 6-7 óráig tartó előadás lesz látható! Május hó 1-től kezdve egész új műsor lesz és az előadások mindennap délután 5 órától kezdődnek, óránként. Utolsó órai előadás este 10 órakor veszi kezdetét. — Szíves látogatást kér Suchán Rezső.

— **Magyar név.** Kiskoru Leichtmann József debreceni illetőségű, aradi tanítóképző intézeti növendék belügyminiszteri engedéllyel Lovász-ra magyarosította nevét.

— **Halálozás.** A legmélyebb fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk felejthetetlen kis fiunk, kedves testvérünk, unokánk, kis öcsénk és kis rokonunk Bélának folyó hó 25-én délután 4 órakor, életének 11-ik havában, rövid szenvedés után történt esendes elhunytát. Felejthetetlen kedves kis halottunk földi részei f. hó 27-én délután 3 órakor fogunk a ref. egyház szertartása szerint, József kir. herceg-utca 38-ik számú házuknál tartandó rövid ima után, a Csapó-utcai temetőben levő családi sírboltba örök nyugalomra helyezni. Mely végtisztességtelre rokonainkat, ösmerőseinket és a nagyérdemű közönséget szomorodott szívvel meghívjuk. Debrecen. Április 26. Bánatos szülei: Polgár Kertész János nejevel Faragó Juliánával és gyermekeik, illetve testvérek: János, Juliska, Rózsa, Margit, Árpád és Miklós. Nagyanyja: öz. polgár Faragó Bálintné Polgári Juliánna és gyermeke Erzsike. Számos közeli és távoli rokonok nevében is. A béke angyala őrködjön a kedves hamvak felett! A temelést Dankó M. utóda Dankó Béla tem. int. rendezi.

— **Kiadó lakás.** Egy szoba, konyha, üveges veranda, előszoba és az összes hozzátartozó melléképületekkel azonnal kiadó. Méliusz-tér 14. sz. alatt.

x Valódi angol- és solingeni zsebkések, ollók, borotvák, borotváló készülékek Mentze áruházában. Kossuth-utca 4-ik szám.

— **Ha olcsón akar vásárolni** férfi kalapot, nyakkendőt, inget, saját érdekében látogassa meg a Nyakkendő királyi uri divat üzletét. Cégvezető Rózsa Lajos.

x Női készítmények, pénz-, szivar-, cigarattatárcák, uti toilett készletek Mentze áruházában a legolcsóbbak, Kossuth-u. 4. sz.

FERENCZ JÓZSEF

páratlan gyógyhatású aranyérmél.

Távirat és telefon.

A képviselőház üléséhez.

Budapest, április 26. A képviselőház mai ülésének végén Kubik Béla elismeréssel szökött a posta- és távirda-intézményről. Kéri a telefondíjak sürgős alkalmazását. Utána még Röck Iván beszélt, mire az ülés véget ért.

A megáradt Maros.

Makó, április 26. A megáradt Maros átesapott a védgátakon és mintegy 3000 holdnyi területet elöntött. A víz által okozott kár mintegy fél millió korona és legnagyobb részét zöldségtermelők és a püspöki uradalom van érdekelve.

Az első ülészak berekesztése.

Budapest, április 26. Politikai körökben az a hír tartja magát, hogy a Ház első ülészakát legközelebb berekesztik. Wekerle Sándor miniszterelnök már a napokban Bécsbe utazik, a berekesztéshez szükséges királyi kéziratot beszerzendő. A miniszterelnök ugyancsak ez alkalommal referál a politikai helyzetről s ez alkalommal terjeszti elő a kormánynak a második ülészakára vonatkozó programját.

Nagy tűz Jászberényben.

Jászberény, április 26. Ma délután a város hetedik kerületében kigyuladt egy pékműhely. A tűz az óriási szélvészben csakhamar elterjedt, kigyújtva 3 szomszédos házat, amelyek földig égtek. A tűz azután ismét kitört, számos házat lángba borítva. A nagy szél miatt az oltás teljesen lehetetlen s így az egész várost nagy veszély fenyegeti.

A függetlenségi párt értekezlete.

Budapest, április 26. Az országos függetlenségi párt ma este értekezletet tartott Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter elnöke alatt. Az értekezlet egyetlen tárgya a közös kiadásoknak a szent koronára eső részeinek törvényjavaslata volt. Kossuth Ferenc indítványára a párt a törvényjavaslatot Zichy Miklós gróf, Farkasházy Zsigmond és Sümegi Vilmos képviselők felszólalásai után el is fogadta, mire az értekezés véget ért.

Árad a Duna.

Budapest, április 26. A Duna-gőzhajózási társaság ma délután felhívta a fővárosi kereskedőket, hogy áruikat a dunaparti raktárokból azonnal szállíttassák el, mert a Duna az éjjeli órákban valószínűleg el fogja önteni a rakpartot.

Sztrájkoló bányászok.

Déva, április 26. A lupényi sztrájkoló bányászok nem fogadták el a bányagazgatóság proposícióját. A bányászok közt a legizgatottabb hangulat uralkodik s ezért a csendőrség megerősítésére egy század katonaságot vezényeltek ki Szászvárosról.

Törvényszék.

§ **Eldöngetett fuvaros.** Soós Lajos debreceni fuvaros még a múlt év december havában néhány gubás mestert szállított innen Hadháza. A kapott fuvarbérrel betért a hadházi „Lucskos” koresmában, hogy torkát kissé leöblítse. A koresmában mulatott javában Cségény Imre hadházi lakos hasonló nevű fiával. Már éjfél felé járt az idő, mikor a beborozott atyafiak között felmerült a „Ki a legény a csárdában?” kérdése. Természetesen dulakodni kezdtek s a verekedés he-

vében a két Cségény alaposan eldöngette a debreceni fuvarost, súlyos sérüléseket ejtve rajta.

A két Cségényt ezen tettükért vonták ma felelőségre Hoffinan József vizsgálóbíró elnöke alatt a debreceni törvényszék büntető tanácsa. A megtartott tárgyalás után a bíróság Cségény Imrét 3 havi, fiát pedig 2 havi fogházra ítélte. Az elítéltek megfélembézték a bíróság határozatát.

§ **Elítélt tyukász.** A múlt év végén nagy rettegésben voltak a konyári lakosok és tyukok. Napról-napra, hol az egyik, hol a másik konyári gazda udvaráról vittek el 1-2 kakast, tyukot. A vakmerő csirkefogót végre a múlt év december 29-én tettenérték, amikor Vass Károlytól négy darab tyukot és kakast akart ellopni. A debreceni királyi törvényszék ma ítélkezett az elfogott tyukász felett, akit ifj. Szoboszlói Sándornak hívnak és a beímerésben levő 20 éves rovtott előéletű vállottat csak 6 havi börtönbüntetésre ítélte. Szoboszlói az ítéletet megfélebbezte.

„EDISON” VILLAMOS SZÍNHÁZ.

(Szuchán-féle)

Batthyány-utca I. sz. alatt.

Április hó 27-től április hó 30-ig naponta délután 4 órától este 7 óráig egészen új képek láthatók óránként mindig változatos műsorral.

Műsor:

Jézus élete és halála (17 képben színezve).

Pierrot szerelme (látványosság).

Aladin és csodalámpája (mese).

Képek Afrikából.

II. Rákóczy és bujdosó társai hamvainak temetése.

Kirándulás a Niagara vizeséhez.

Vendetta (olasz vérbosszu).

Vetélytársak.

Alpesi katasztrófa.

Reggeli multság.

Jégszállítás.

A cilinder.

Tengeri fürdőélet.

Lóidomítás.

Szegény tanító.

Felültegetett rendőr.

A fiakkeres.

A délutáni előadások ép oly szépek és ép oly tisztán láthatók, mint az estiek, amennyiben a terem teljesen elsötétíthető. Saját villamos világítás és szellőztetés, modern berendezés. Jegyek bármely előadásra ugyanazon nap délelőtt 11-1-ig a pénztárnál előre is válthatók. Helyárak: kar- székülés 80 fillér, elsőrendű 60 fillér, másodrendű 40 fillér.

Szíves látogatást kér:

Suchán Rezső.

Donogán és Somossy

céghez Debreczen, Kistemplombazár

megerkeztek a tavaszi divat

gyönyörű ujdonságai!!

Zsolnai és brassói szövetek.

Angol és Francia divatkelmék.

Bluz selymek. Napernyők. Övek.

Menyasszonyi kelengye. — Kész fehérnemű.

Óriási szőnyegraktár

Köszvény!ellen ezernél több ki-
váló orvos és tanár
ajánlja és rendel
betegeinek a híres**Király-balzsamot**az egész világon ismert legjobb gyógyszer.
egy nagy üveg 2 K. Vidékre egy üveg 2 k.
65 f., 3 üveg 6 k. 65 f. bérmentve utánvétellel.

Egyedüli készítő

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerész
Debreczen.**Csuz!****14-16 éves**kifutó fiúk havi fizetéssel fel-
vétetnek a kiadóhivatalban:Arany János-utca 2-ik szám,
(Hungária kávéház).**Bankegyesület Részvénytársaság
DEBRECZEN.**Van szerencsénk értesíteni, hogy a Bankegyesület Részvénytársaság cég alatt
800,000 korona részvénytőkével alapított pénzügyintézet működését Debreczenben, Plac-utca 72.
szám alatti üzleti helyiségeiben megkezdette.**Intézetünk foglalkozni fog a banküzlet összes ágazatával.****Leszámlát váltókat, utalványokat, nyílt számlákon alapuló követeléseket stb.****Törlesztés- és kamatozó kölcsönt nyújt jelzálogi bekebelezés mellett földbirtokra
és házakra.****Előleget ad értékpapírokra és árúkra.****Vesz és elad értékpapírokat, érepénzeket stb.****Atvesz tőzsdel megbízásokat.****Elfogad betéteket könyvecskőkre, folyó- (cheque)-számlára és pénztári jegyekre
kamatoztatás céljából.****Bankegyesület Részvénytársaság.****Igazgatóság:**Elnök: Gróf Degenfeld Pál nagybirtokos Ifj. Bozzai Bozzay Pál birtokos Debreczen.
Téglás. Hajnal Samu nagybirtokos Debreczen.
Alelnök: Geiger Simon kereskedő és föld- Mandel Samu birtokos Kaba.
birtokos Debreczen. Rosinger Lajos birt. és nagybirtok Debreczen.
Adler Samu tak.-pénztári igazgató Szoboszló. Stern Péter nagybirtok Ujfehértó.
Bleyer Mór nagybirtokos Debreczen. Dr. Lukáts Emil ügyész.
Ernst Vilmos igazgató.**Részvény aláírási felhívás.**Altalános ismert tény, hogy a lefolyt télen városunkban szinte válságosnak mondható
fűtőanyag hiány volt, aminek következtében a fűtőanyag nemcsak beszerzése járt a legnagyobb
nehézséggel, hanem annak ára, fuvarozási és felvágási költségei oly magasra emelkedtek,
hogy a fűtés szükségletének kielégítése aránytalanul nagy költségeket rótt a fogyasztó közönségre.

Ez a körülmény vezetett bennünket azon vállalkozásunkhoz, hogy részvénytársaság alakjában itt

Debreczenben egy gőzfűtővel kapcsolatos fűtőanyagraktárt létesítsünk,amely hivatva lesz a legolcsóbb beszerzési források felhasználásával a legszigorúbban pontos méretekben,
mértékelt üzleti nyereség mellett a fogyasztó közönséget tüzelő- anyaggal ellátni.A vállalat tárgya: faipar-vállalat létesítése Debreczenben részvénytársasági alapon,
amely bizonytalan időre alakul.**Az alaptőke 250,000 korona, amely 2500 darab, egyenkint 100 korona
névértékű részvényre osztatik el, melyek névre szólók lesznek.**A részvények aláírása alkalmával a jegyzett részvények névértékének 10 százaléka az
alakulandó részvénytársaság folyó számlájára a Debreczeni Első Takarékpénztárnál fizetendő, a fenn-
maradó összeg kifizetése tekintetében az alakuló közgyűlés fog határozni.

A részvények 1907. évi május hó 31-ig bezárólag jegyezhetők.

Az alapítók fenttartják maguknak a jogot, hogy az igazgatóságot 3 évre saját kebelökből
nevezhessék ki.

Debreczen, 1907 április hó 14.

Kardos László,
kereskedő, Debreczen.Györffy Aladár,
kereskedő, Debreczen.Debreczeni Első Takarékpénztár
Szabó Kálmán. Zádor Lajos.Török Gábor,
erdőmester, Debreczen.Serli Gusztáv,
takarékpénztári tisztviselő, Debreczen.Gál Sámuel,
máv. ellenőr. Debreczen.Békessy László,
uradalmi igazgató, Debreczen.Csanak János,
földbirtokos, Debreczen.Sámi Béla,
bízt. tisztviselő, Debreczen.Lovász János,
takp. hivatalnok, Debreczen.Dr. Varga Lajos,
ügyvéd, Debreczen.Dr. Gáspár Géza,
orvos, Debreczen.Korondi Sándor,
gépker., volt erdőművezető, Debreczen.Vinnay Géza,
műszaki tan., kulturm. hiv. főnök, Debreczen.Márton Imre,
ügyvéd, Debreczen.Csóka Sámuel,
városi tanácsnok, Debreczen.Simon Mihály,
fakereskedő, Debreczen.Dr. Csath Sándor,
ügyvéd, Debreczen.Németh András,
vendéglős, Debreczen.

A részvények jegyezhetők minden egyes alapító tagnál és esetleg külön meghatalmazott egyénéknél.

APRÓ HIRDETÉSEK

Dija: 10 szög 40 fillér, minden további szó 4 fill., vastagabb betűkkel szedett szó 6 fill.

Levélbeli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges levélbélyeg beküldetik.

— Apró hirdetések előre fizetendők. —

Házmaster felvétetik Hatvan-utca 42. szám alatt. 384

Kiadó nyaraló a Sesta-kertben, a helyi vasut megállójától 3 percnyire, parkkal együtt. Ertekezhetni Piac-utca 44. sz., ügyvédi irodában vagy telefonon 151. számmal. 364

Eladó házak. 1. Széchenyi-utca 50. sz. ház 17,000 forintért; 2. Arany János-utca 59. sz. ház 13,000 forintért részletfizetésre is eladó. 358

Szépén butorozott szobát keresek Piac-utcán vagy annak közelében. Cim a kiadóhivatalban. 362

Jó karban levő kávépergélő, daráló, vas fűszertáblák és cégtábla olcsón eladó Fűvészkert-utca 14. sz. alatt. Telefon 374. 350

Arany J.
Hátrahagyott művei
1-4 diszkötésben, új,
24 forint helyett csak
◀ 15 forint ▶
Harmathy
könyvüzletében 52
Fűvészkert-utca 14.
Telefon 374.
Könyvjegyzék ingyen.

„VERGÉ” egészségi szivarkahüvely különlegességek olcsón kaphatók.

ELADÓ KERÉKPÁR. „Styria”, alig használt, félverseny, szabadonfutó. Cim a kiadóban.

Villamos világítás,

villámhárítók, villamos házi csengők, házi és magán telefonok, berendezések és javítások. Évi jókarban tartási bérlet. Szakszerűen és olcsón mindenféle villamos felszerelési anyagok, gyógyászati műszerek és kerékpár alkatrészek raktára. Készít és javít a legkomplikáltabb munkákat. 126

FÖLDVÁRI L.,
„Debreceni Első
Elektrotechnikai vállalat.” Kossuth-utca 1.

Keresek három szobás, előszobás lakást hozzátartozékkalval, lehetőleg a Nagytemplom körül, május 1-re. Cim a kiadóhivatalban.

Lapelárusítók, fiuk, asszonyok, férfiak újságárusításra felvétetnek a „DEBRECZEN” kiadóhivatalában Arany János-utca 2. szám.

Postakönyveket félárban lehet venni a kiadóhivatalban.

Gyökeresszőlővessző

nemes gyümölcsfa-oltvány, spárga- és fűzdugvány kapható:

Gróf Degenfeld és Dr. Balkányi

urak „ERZSÉBET”-szőlőtelepén.

Iroda: Debreczenben, Kossuth-u. 32.

Mintagyűjteménnyel kívánatra szívesen szolgálunk.

Tavaszi kosztüm-szövetek,

Bluz-kelmék, Delinek, Bluzselymek óriási választékban érkeztek

Bosznay J. és Társa

divatáruházába

Debreczen, Kossuth-utca 5.

Mintagyűjteménnyel kívánatra szívesen szolgálunk.

Remek választék

Jó mosó zsebképből (férfi ingre és női = blúzra), kartonokból, batistokból. = Gyönyörű szövet, csipke-, tül-függönyök és storok. Ágy- és asztalterítők, szőnyegek. Cókusz lábtörölők. Divatos harisnyák és zsobkendők. Nyári paplanok, fürdő köpenyek, fürdő lepedők és egyéb tavaszi és nyári czikkok. Férfi-, női- és gyermek kész ruhák. 298

✿ Menyasszonyi kelengyék. ✿

Kardos Lászlónál,

Debreczen, Kossuth-utca 9. sz.

Tavaszi női divatújdonosságok.

Szines és mintázott kosztüm- és divat- = kelmékből gyönyörű választékot = tartunk. Angol és francia Bluzszövetek a legújabb kivitelekben. Divat bluzselymek a legelőkelőbb forrásokból. Fekete és szines divatnapernyőkből remek választék. Állandó nagy raktár Fekete gyászkelmékben

SZABÓ LAJOS FIAI

vászon-, divat- és szőnyegáruházában.
= Mintákkal kívánatra készséggel =
szolgálunk. 198

Kitünő minőségű
pörkölt

Kávé,

mely izre, aromára és zamatra felülmulhatlan, naponta friss pörkölés kapható 24

Félegyházi János

motorüzemű kávépörköldéjében
Piac- és Miklós-utca sarok.

Ha köszvényben vagy csuzban szenved, ha rheumaticus bántalmak gyötrik, használja az orvosilag kipróbált s kiváló jónak elismert

Tölgyfa-balzsamot,

mely a legrövidebb idő alatt megszünteti s gyógyítja a legfájdalmasabb köszvényes vagy csuzos betegségeket, hát- és derékfájást, a kezek és lábak csuzos szagatását.

A tölgyfa-balzsam a balzsamok királya,

mert hatása gyors s biztos. Mint lob- s daganatoszlító szer is páratlan!
Csak külsőleg használandó, egyszerű bekenés által.

Egy próba meggyőz arról, hogy a tölgyfa-balzsam legjobb szer a csúz, köszvény, rheuma, ülőidegzésbe (ischias) ellen feltalált összes szerek között.

— I üveg tölgyfa-balzsam ára: 1 korona 50 fillér. —

Kapható:

22

Mihalovits Jenő gyógyszer-tárában Debreczenben.